

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9Co/94/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4122205814
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ingrid Vallová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2024:4122205814.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Ingrid Vallovej a členiek senátu JUDr. Kataríny Marčekovej a Mgr. Andrey Szombathovej-Polákovej, o návrhu navrhovateľky: A. B., nar. XX. XX. XXXX, bytom C. D. XX, zastúpená JUDr. Jarmilou Funtovou, advokátkou, so sídlom Nitra, Piaristická 2, Nitra, a účastníkov konania: E. F. G., nar. XX. XX. XXXX, bytom C., H. XXXX/XX, zastúpený JUDr. Kristínou Panasiukovou, advokátkou, so sídlom Nitra, Damborského 3, 2. LESY Slovenskej republiky, štátny podnik, so sídlom Banská Bystrica, Námestie SNP 8, IČO: 36 038 351, zastúpený Advokátskou kanceláriou Timoranská & Štofková, s. r. o., so sídlom Nové Zámky, Pribinova 9, IČO: 36 813 401, 3. Slovenský pozemkový fond, so sídlom Bratislava, Búdková 36, IČO: 17 335 345, o návrhu na vydanie rozhodnutia o potvrdení vydržania vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, o námietkach účastníka konania, o odvolaní navrhovateľky a o odvolaní účastníka konania v 1. rade proti uzneseniu Okresného súdu Nitra zo dňa 3. apríla 2023 č. k. 10Vyd/1/2022–134 takto

rozhodol:

- Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutom výroku o odmietnutí námietok zapísaného vlastníka (výrok I.) z r u š u j e .
- Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie vo výrokoch II. a III. p o t v r d z u j e .
- Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým uznesením odmietol námietky zapísaného vlastníka (výrok I.), potvrdil vydržanie vlastníckeho práva navrhovateľky k parcele registra „E“, ktorá sa nachádza v katastrálnom území C. D. a je zapísaná na liste vlastníctva č. XXXX parc. č. 1043/16 orná pôda o výmere 1798 m² v podiele 1 k celku zapísaný pod B7 k 28.05.2016 (výrok II.) a žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania (výrok III.). Svoje rozhodnutie právne odôvodnil ustanoveniami § 359c ods. 2, § 359h, § 359i, § 359j CMP, § 135a ods. 1, § 132a ods. 1, § 134 ods. 1, § 130 ods. 1, § 129 ods. 1, § 507 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

1.1. Uviedol, že navrhovateľka návrhom požadovala, aby potvrdil, že splnila predpoklady pre nadobudnutie vlastníckeho práva vydržaním k nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v katastrálnom území C. D. zapísanej na liste vlastníctva č. XXXX a to parcela registra „E“ parc. č. 1043/16 orná pôda o výmere 1798 m² v podiele 1 pod B 7. Návrh odôvodnila tým, že predmetný pozemok pre jej matku kúpil v roku 1970 jej starý otec H. D., od H. I. a J. I., B. K., ktorí ho nadobudli pridelom v roku 1948. Jej starý otec pozemok kúpil, pretože jej otec v roku 1967 tragicky zahynul a matka zostala sama s 3 malými deťmi a nemala kde bývať. Od kúpy mala pozemok v držbe jej rodina, spolu s rodinným domom súp. č. XX, ktorý postavila jej matka za pomoci starého otca a užíva ho spolu s pozemkami pri dome v dobrej viere, že jej patria. Navrhovateľka za účelom preukázania svojich tvrdení k návrhu pripojila potvrdenie JRD v C. D. z 13.2.1969, geometrický plán č. 762-269-69 zo dňa 22.10.1969, výpis z PK vl. č. XXX k. ú. C. D., rozhodnutie o prípustnosti stavby ONV-odboru výstavby v Nitre č. Výst. 1804/68 zo dňa 09.04.1968,

potvrdenku MNV v C. D. zo dňa 20. 07. 1970, písomné záznamy H. D., materiálový list zo dňa 15. 03. 1971, výpis z LV č. XXX,XXX, XXX, k. ú. C. D., obec C. D., okres C., darovaciu zmluvu č. V 7718/16 zo dňa 04. 08. 2016, rozhodnutie Okresného úradu Nitra, katastrálneho odboru č. V 771/2016 zo dňa 25. 08. 2016 o povolení vkladu vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností k predmetným nehnuteľnostiam, LV č. XXXX k. ú. C. D., K. C. D., okres Nitra.

1.2. Po preskúmaní návrhu vydal vyzývacie uznesenie č. k. 10Vyd/1/2022-63 zo dňa 01. 08. 2022, v ktorom vyzval oprávnené osoby na podanie námietok proti vydaniu uznesenia o potvrdení vydržania vlastníckeho práva k predmetnej parcele. Poukázal na to, že vlastník spornej nehnuteľnosti E. F. G. podal dňa 28. 02. 2023 námietky, v ktorých poukázal na podmienky vydržania, konkrétne dobrú vieru vydržateľa a oprávnenú držbu. V námietkach nesúhlasil s tvrdením, že navrhovateľka starý otec nadobudol predmetný pozemok kúpnu zmluvou od H. I. a J. I.. Kúpna zmluva týkajúca sa nehnuteľnosti vyžaduje podľa § 40 ods. 1 OZ pod sankciou neplatnosti obligatórne písomnú formu, ktorou navrhovateľka nedisponuje a účelovo tvrdí, že sa nezachovala. Absencia takéhoto významného právneho úkonu, ktorý zasahuje do ústavne a medzinárodne garantovaného práva vlastníť majetok je neakceptovateľná a nie je možnú ju konvalidovať.

1.3. Po vykonanom dokazovaní zistil, že predloženými listinnými dôkazmi bolo preukázané, že navrhovateľka nadobudla vlastnícke právo k spornej parcele vydržaním, pretože jej matka A. J. spornú parcelu registra „E“ parc. č. 1043/20 vo výmere 1955 m² kúpila cca v roku 1970 od manželov Záhorovcov neperfektnou kúpnu zmluvou a v roku 2016 ju spolu s nehnuteľnosťami, ktorých bola výlučnou vlastníčkou alebo podielovou spoluvlastníčkou darovala a to vo vzťahu k spornej parcele, opäť neperfektnou darovacou zmluvou, svojej dcére navrhovateľke, ktorá ju opatruje v starobe. Matka navrhovateľky od roku 1970 a navrhovateľka od roku 2016 užívali spornú parcelu nikým a ničím nerušené a so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľné v tom, že im patrí a to počas celej vydržacej doby. Užívali ju spolu s ostatnými parcelami, ktoré sú záhradou a dvorom domu, ktorý matka navrhovateľky za pomoci svojho otca postavila, parcely si oplotili, sú opatrené uzamykateľnou bránou, a tak okrem nich, k nim nemá nik iný prístup a platili dane. Uvedené bolo preukázané nie len potvrdením JRD, ktoré súhlasilo s predajom pozemku, v tom čase evidovanom ako parc. č. 1043/4 lúka, za účelom rozšírenia stavebného pozemku, a to nielen pre matku navrhovateľky, ale aj pre H. K., ale aj geometrickým plánom č. 762-269-69 zo dňa 22. 10. 1969, ktorý bol vyhotovený za účelom predaja tejto parcely im obom, listom vlastníctva č. XXX pre kat. úz. C. D., z ktorého vyplýva, že manželia K. si svoje vlastnícke právo k susediacim nehnuteľnostiam usporiadali a aj čestnými prehláseniami F. K., ktorá potvrdila tvrdenia navrhovateľky. Rovnako boli jej tvrdenia preukázané aj čestným prehlásením ďalšieho vlastníka susediacej nehnuteľnosti L. H., L. I., manželky vnuka manželov I. a aj potvrdením obce C. D.. Všetky tieto listinné dôkazy jednotlivo a aj v ich vzájomnej súvislosti potvrdzujú, že navrhovateľka splnila všetky predpoklady pre nadobudnutie vlastníckeho práva vydržaním k parcele registra „E“ parc. č. 1043/16 orná pôda o výmere 1798 m² v podiele 1 v pomere k celku zapísaný pod B 7 najneskôr k 28. 05. 2016, kedy bol povolený vklad jej vlastníckeho práva k darovaným nehnuteľnostiam, pretože bola dobromyseľná tak, ako aj jej právna predchodkyňa, že im toto vlastnícke právo patrí a nerušene ju užívali počas celej vydržacej doby. Napokon, aj z čestného prehlásenia F. K., L. I. a aj výpisu z listu vlastníctva č. XXXX pre kat. úz. C. D. vyplýva, že právni nástupcovia po manželoch I. s výnimkou E. F. G., ktorý je nástupcom po jednej z ich dcér pani M. G., ich vlastnícke právo akceptovali a len zo skutočnosti, že v dedičských konaniach po manželoch I. sa jeden z dedičov vzdal svojho podielu v prospech E. G., neznamená, že vlastnícke právo navrhovateľky spochybnil. Napokon, aj samotný E. F. G. potvrdil, že spornú parcelu v celom rozsahu užívala navrhovateľka, v užívaní ju nerušil a vlastníckeho práva sa začal domáhať až po tom, ako ho oslovila navrhovateľka s návrhom na usporiadanie vlastníctva. Skutočnosť, že E. F. G. je evidovaný ako spoluvlastník druhej 1-iny podielu na spornej parcele, pretože mu ju darovala jeho matka, ktorá ju zdedila po svojich rodičoch spolu s podielom, ktorého sa vzdal v jej prospech ďalší dedič, pretože navrhovateľka kúpnu zmluvu nepredložila na zavkladovanie, neznamená, že je vlastníkom tohto podielu, a preto nie sú námietky zapísaného vlastníka, že vlastníkom parcely má byť on, nedôvodné. Keďže tvrdenia navrhovateľky, okrem čestných prehlásení osôb bývajúcich v jednej obci, sú preukázané aj inými listinnými dôkazmi, nie je spochybnenie ich vierohodnosti len z tohto dôvodu dôvodné, rovnako ako ich nediskvalifikuje ani obdobný spôsob, vizualizácia a štylistika ich vyhotovenia, najmä nie za stavu, že zapísaný vlastníak svoje pochybnosti nepodporil žiadnymi dôkazmi. Keďže z geometrického plánu a aktuálnej katastrálnej mapy vyplýva, že parcela „C“ č. 1043/25 a sporná parcela „E“ č. 1043/16 spolu susedia a zapísaný vlastníak nespochybnil, že sú súvislým pásom pôdy bez oplotenia, tvrdenia navrhovateľky, že vzhľadom k väčšej výmere parcely č. 1043/25 nepostrehla, že parcela č. 1043/16 nie

je vysporiadaná, a preto nie je zahrnutá ani v darovacej zmluve, nepovažoval za pochybné, tak ako namietal E. F. G..

1.4. Zapísaný vlastník síce námietky doplnil podľa § 359h ods. 3 CMP o skutočnosti, ktoré osvedčujú, že má k nehnuteľnosti vecné právo, ktoré môže byť vydržaním dotknuté po určenej lehote, t. j. do 28. 02. 2023, ale keďže ide o osobu podľa § 359h ods. 2 CMP a doplnenie týchto námietok bolo doručené do vydania uznesenia o potvrdení vydržania podľa § 359h ods. 4 CMP, námietky nesprávne v uznesení odmietol, ale keďže tieto námietky nie sú aj tak dôvodné, uznesením podľa § 359j ods. 1 CMP potvrdil, že navrhovateľka vydržala vlastnícke právo k 1-ine podielu zapísanej pod B7 k parcele registra „E“, ktorá sa nachádza v katastrálnom území C. D. a je zapísaná na liste vlastníctva č. XXXX parc. č. 1043/16 orná pôda o výmere 1798 m² k 28. 05. 2016.

1.5. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 58 CMP. Vzhľadom na to, že nevznikli žiadne také okolnosti, pre ktoré by malo byť priznanie náhrady spravodlivé podľa § 55 CMP, rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Navrhovateľka podala odvolanie voči rozhodnutiu súdu prvej inštancie v časti nároku na náhradu trov konania (výrok III.), a to v zákonom stanovenej lehote. Namietala, že aj keď už uplynula lehota na podanie námietok, určená vo vyzývacom uznesení na deň 28. 02. 2023, súd umožnil účastníkovi konania v 1. rade E. F. G., aby sa jeho právna zástupkyňa dodatočne vyjadrila vo veci a prílohy jej opätovne zaslal. Tvrdila, že povinnosť právnu zástupkyňu účastníka konania v 1. rade oboznámiť s prílohami doloženými navrhovateľkou k návrhu na začatie konania, súdom zaslané spolu s vyzývacím uznesením, porušil účastník konania v 1. rade, ktorý tieto obdržal, ale svoju zástupkyňu s nimi neoboznámil, kvôli čomu bolo konanie odročené. Mala za to, že má nárok na náhradu trov s poukazom na ust. § 53 CMP. Dôvodom je skutočnosť, že pred začatím súdneho konania mohlo prísť k vzájomnej dohode účastníkov konania mimosúdnou cestou, čo bolo na pojednávaní dňa 03. 04. 2023 preukázané listinnými dôkazmi. Navrhovateľka súdu na pojednávaní predložila písomný prípis zo dňa 15. 05. 2022, v ktorom účastníka konania v 1. rade vyzvala k urovnaniu vlastníckeho práva. Ďalšou okolnosťou prípadu, dôvodnou pre priznanie náhrady trov konania, je jej sociálna a materiálna situácia a rodinné pomery. Uviedla, že je rozvedená a žije sama, poberá starobný dôchodok vo výške 492,40 eura. Čo sa týka majetkových pomerov, nevlastní okrem nehnuteľností v katastrálnom území C. D.: domu súp. č. XX, v ktorom býva, pri ňom sa nachádzajúcej ostatnej plochy a trvalého trávneho porastu v celosti, zapísaných v LV č. XXX, dvoru a záhrady pri dome súp. č. XX zapísaných v LV č. XXX v podiele 5/9, žiaden iný nehnuteľný majetok. A okrem pozemku parc. E č. 1043/16, ktorý vlastní v podiele 1/2 a v podiele 1/2 je predmetom vydržania v tomto konaní a okrem zariadenia a vybavenia domu, v ktorom býva, nevlastní žiadny iný huteľný majetok. Tvrdila, že jej náleží náhrada trov konania, ktoré zavinil účastník konania v 1. rade. Navrhla, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie v časti nároku na náhradu trov konania (výrok III.) zmenil a priznal jej nárok na náhradu trov konania voči účastníkovi konania v 1. rade v rozsahu 100%. Navrhla tiež priznať trovy odvolacieho konania v rozsahu 100%.

3. Účastník konania v 1. rade ako zapísaný vlastník sa vyjadril k odvolaniu navrhovateľky písomným podaním. Uviedol, že zásadne nesúhlasí s argumentáciou navrhovateľky uvádzanou v jej odvolaní, podľa ktorej by priznanie náhrady trov konania malo byť v jej prípade spravodlivé. Zdôraznil, že konanie o návrhu na vydanie rozhodnutia o potvrdení vydržania vlastníckeho práva je mimosporovým konaním. Ustanovenia CMP upravujúce konanie o potvrdení vydržania žiadnu osobitnú úpravu týkajúcu sa náhrady trov konania neobsahujú. Nárok účastníkov konania o potvrdení vydržania sa preto spravuje všeobecným ustanovením § 52 CMP, podľa ktorého účastníkom takéhoto konania nárok na náhradu konania nepatrí. Poukázal na to, že od osoby majúcej status vlastníka určitej nehnuteľnosti nemôže nikto rozumne požadovať, aby takáto osoba (riadny vlastník) dobrovoľne privoliла návrhu na bezodplatný prevod jej vlastníckeho práva len na základe toho, že bola o takýto bezodplatný prevod niekým písomne požiadaná. Podľa jeho presvedčenia je neprípustné, aby v situácii, na ktorú navrhovateľka poukazuje, bolo možné vzhľadnúť podmienku „spravodlivosti“ vyžadovanú ustanovením § 55 CMP. Priznanie nároku na náhradu trov konania plne úspešnej navrhovateľke by navyše nemohlo byť spravodlivé ani s prihliadnutím na samotnú povahu konania o potvrdení vydržania. Nesúhlasil s tvrdením navrhovateľky, podľa ktorého má mať (navrhovateľka) nárok na náhradu trov konania tiež z dôvodu, že zavinil trovy, ktoré by inak neboli vznikli. V neposlednom rade zmenu napadnutého uznesenia vo výroku o trovách konania neodôvodňuje podľa jeho názoru ani sociálna a materiálna situácia navrhovateľky, či jej osobné

pomery. Vzhľadom na tieto skutočnosti, považoval navrhovateľkou podané odvolanie proti výroku uznesenia o trovách konania za neopodstatnené.

4. Navrhovateľka sa vyjadrila k vyjadreniu účastníka konania v 1. rade písomným podaním. Uviedla, že nesúhlasí s tvrdeniami účastníka konania v 1. rade a trvá na dôvodoch a okolnostiach prípadu, kedy by bolo spravodlivé jej priznať náhradu trov konania. Opätovne uviedla, že po jej výzve zo dňa 05. 05. 2022 účastník konania v 1. rade nepristúpil na uzatvorenie Dohody o urovnaní ich vlastníckeho práva k pozemku tak, ako predtým už učinili jeho 3 príbuzní - právni nástupcovia pôvodných vlastníkov manželov I.. Títo príbuzní boli zapísaní v katastri nehnuteľností a ako takí písomnú dohodu podpísali, na základe čoho už mala majetkovoprávne usporiadané vlastnícke právo k podielu 1/2 pozemku parc. E č.1043/16 v k. ú. C. D.. Namietala tvrdenia účastníka konania v 1. rade popierajúce ním zavinené trovy konania a zároveň uviedla, že by si v konaní neuplatnila nárok na náhradu trov konania, keby súd nebol vo veci vytyčil 2 pojednávania, ku ktorým účastník doplnil svoje námietky, ku ktorým sa navrhovateľka považovala za potrebné vyjadriť aj písomne. Svoje majetkové pomery nepovažuje za "nadštandardné". Poukázala na to, že bývanie vo vlastnom dome alebo byte sa nepovažuje za nadštandardné majetkové pomery ani pre oslobodenie účastníka od súdnych poplatkov. Mala za to, že tieto jej majetkové pomery, rodinné pomery, ako i sociálna situácia - je rozvedená, žije sama, poberá starobný dôchodok vo výške 492,40 eura, o čom doložila Rozhodnutie Sociálnej poisťovne k 01. 01. 2023, odôvodňuje aplikáciu ustanovenia § 55 CMP. Opätovne žiadala odvolací súd, aby rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil a priznal jej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

5. Účastník konania v 1. rade ako zapísaný vlastník podal odvolanie voči rozhodnutiu súdu prvej inštancie v časti odmietnutia námietok (výrok I.) a v časti, v ktorej súd prvej inštancie potvrdil vydržanie (výrok II.). Namietal, že súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností (§ 365 ods. 1 písm. e/ CSP) a že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. h/ CSP) a že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z neprávneho právneho posúdenia veci a podľa § 62 ods. 1 CMP súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Uviedol, že súdu prvej inštancie vytyka predovšetkým jeho nepresvedčivosť a vo všeobecnosti celkovú zmatečnosť. Nestotožnil sa s názorom súdu prvej inštancie ani pokiaľ ide o kvalifikovanie darovacej zmluvy ako neperfektného právneho úkonu. Absencia čo i len vedľajšej zmienky o spornej parcele v inak riadne uzavretej písomnej darovacej zmluve zaevidovanej do katastra nehnuteľností (teda v zmluve vykazujúcej všetky znaky platného a perfektného právneho úkonu) vylučuje podľa mienky vlastníka možnosť uvažovania o tom, že by touto zmluvou mohlo dôjsť k právne relevantnému prevodu vlastníckeho práva aj k iným nehnuteľnostiam než tým, ktoré boli v predmetnej zmluve náležite konkretizované; medzi nimi teda aj k právne relevantnému prevodu vlastníckeho práva k spornej parcele. Tvrdil, že takýto úkon nemohol byť spôsobilý založiť vlastníctvo k predmetnému pozemku a ani dobrú vieru navrhovateľky, že so zreteľom ku všetkým okolnostiam nadobudla do vlastníctva aj pozemok, ktorý nebol predmetom prevodu. Preto ani držba, ktorá sa o takúto zmluvu opiera, nemôže byť oprávnená. Mal za to, že v konaní nebola preukázaná ani existencia samotnej kúpnej zmluvy, o ktorej navrhovateľka v konaní tvrdila, že takáto zmluva bola uzavretá medzi jej starým otcom a manželmi I. v roku 1970. Za dôvod považoval tú skutočnosť, že reálne taká zmluva uzavretá nikdy nebola, a nie, že táto sa iba „nezachovala“, ako to navrhovateľka uvádzala. Namietal odmietnutie námietok a považoval za zmatečné vyjadrenie súdu prvej inštancie, že postup, ktorým odmietol námietky, bol z jeho strany zvolený nesprávne, keďže s poukazom na § 359h ods. 4 CMP mu doplnené námietky boli doručené do vydania uznesenia o vydržaní. Tvrdil, že uznesenie súdu prvej inštancie je v napadnutých výrokoch potrebné označiť za vnútorne nekonzistentné. Mal za to, že nie je zrejmé, či a do akej miery boli námietky zo strany súdu zohľadnené, resp. akým spôsobom sa s týmito námietkami vysporiadal. V tejto súvislosti poukázal na rozlohu spornej parcely č. 1043/16, ktorá je cca 1,4-násobne väčšia oproti rozlohe darovanej parcely. Zdôraznil, že takéto vysvetlenie navrhovateľky nemôže obstáť, keďže ňou tvrdený omyl by eventuálne mohol prichádzať do úvahy za predpokladu, ak by výmera spornej parcely predstavovala, naopak, zanedbateľný zlomok výmery parcely darovanej (a nie naopak). Stanovisko k tejto námietke však súd v napadnutom uznesení nezaujal. Poukázal na absenciu dôkazu potvrdzujúceho, že parcela, o ktorej navrhovateľka v konaní tvrdila, že bola predmetom kúpy zo strany jej predchodcov, je identická so spornou parcelou. Zabezpečenie a následné vykonanie takéhoto dôkazu bolo podľa jeho názoru nevyhnutné o to viac, že dotknuté parcely sú definované rozdielnymi parcelnými číslami, výmerami, aj druhovým označením. Uviedol, že predmetný návrh na vydanie rozhodnutia o potvrdení vydržania vlastníckeho práva k spornej parcele podala navrhovateľka až po tom (v júni 2022), čo jej doručil v apríli 2022 výzvu na predaj spoluvlastníckeho podielu, hoci

spoluvlastnícky podiel na spornej parcele nadobudla navrhovateľka už rok predtým, a to v máji 2021. Navrhla, aby odvolací súd podľa § 388 CSP zmenil napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie tak, že návrh zamietne a prizná mu nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

6. Navrhovateľka sa vyjadrila k odvolaniu účastníka konania v 1. rade písomným podaním. Uviedla, že s dôvodmi odvolania nesúhlasí, námietky účastníka konania v 1. rade považuje za nedôvodné a stotožňuje sa s výrokmi I. a II. uznesenia súdu prvej inštancie. Poukázala na to, že účastník konania v 1. rade, ani jeho právni predchodcovia, predmetný pozemok od roku 1970 doposiaľ nemali v držbe a neužívali, čo potvrdil sám účastník konania 1. rade na pojednávaní predmetnej veci dňa 20. 03. 2023. Uviedol tam, že návrh na dodatočné dedičské konanie po starých rodičoch I. dal z roku 2020, po tom, čo sa od jej právnej zástupkyne dozvedel, že parcela nie je prededená. Tvrdila, že platenie daní na spornej parcele preukázala potvrdením obce C. D. č. j. 6/2022-06 zo dňa 09. 05. 2022, že matka navrhovateľky užívala pozemok a platila zaň daň z pozemku do roku 2016, a od r. 2017 pozemok užíva a daň platí ona. Toto potvrdenie obce C. D. podľa jej názoru preukazuje, že účastník konania v 1. rade a ani jeho právni predchodcovia, ani jeho príbuzní daň z nehnuteľností za pozemok neplatili. Mala za to, že jej výsluchom ako ďalším dôkazom okrem listinných dôkazov, bola preukázaná oprávnenosť a dobromyseľnosť jej držby. Uviedla, že súd sa s otázkou domnelého titulu nadobudnutia navrhovateľky vysporiadal, pričom vzal do úvahy, okrem listinných dôkazov vrátane čestných prehlásení vlastníkov susedných pozemkov, čestného prehlásenia právnej nástupkyne pôvodných vlastníkov, mimosúdnej dohody o urovaní uzatvorenej s dedičmi pôvodných vlastníkov, potvrdenia obce o platení dane, tak výpovede navrhovateľky, ako aj výpoveď samotného účastníka konania v 1. rade na dvoch pojednávaniach. Citovala bod 39. uznesenia súdu prvej inštancie. Považovala za účelové a neopodstatnené tvrdenia účastníka konania v 1. rade uvedené v odvolaní. Uviedla, že v prípade, ak by disponovala písomnou kúpnu zmluvou, tak by nebolo potrebné iniciovať a viesť konanie na súde. Poukázala na to, že pri vydržaní sa oprávnená držba nemusí nutne opierať o existujúci právny dôvod, postačí, ak tu bol aj domnelý právny dôvod (I. ÚS 35/09). Pri ústavne konformnom výklade dobromyseľnosti držby treba skúmať, či držiteľ mohol byť objektívne presvedčený o tom, že držanú vec poctivým spôsobom nadobudol. Nemôže byť rozhodujúce, že pri tom nespĺnil zákonné podmienky, napr. nespĺnil písomnú formu. Za poctivý spôsob nadobudnutia veci treba považovať také nadobudnutie, ktoré je v súlade s dobrými mravmi (II. ÚS 484/2015-46). Nesúhlasila s tvrdením účastníka konania v 1. rade, ktorý považoval odmietnutie námietok za zmätočné. Podľa jej názoru z uznesenia jasne vyplýva, že námietky boli odmietnuté pre ich nedôvodnosť. Navrhla rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdiť.

7. Účastník konania v 1. rade ako zapísaný vlastník sa vyjadril k vyjadreniu navrhovateľky písomným podaním. Uviedol, že nesúhlasí s tvrdením navrhovateľky, že odvolanie bolo doručené po lehote. Odvolanie proti uzneseniu bolo zo strany jeho právnej zástupkyne odoslané elektronicky dňa 29. 03. 2023, teda v rámci zákonnej lehoty na podanie odvolania. V prílohe tohto vyjadrenia predložil potvrdenie o odoslaní podania spolu s doručenkou vygenerované z elektronickej schránky právnej zástupkyne preukazujúce odoslanie a následné doručenie odvolania dňa 29. 05. 2023. Tvrdil, že za dôvod, pre ktorý od navrhovateľky, ani od jej právnych predchodcov, nikto z jeho príbuzných nežiadal vydanie pozemkov, spočíval nepochybne v tom, že právni nástupcovia pôvodných vlastníkov I. nemali žiadnu vedomosť o tom, že navrhovateľka, resp. jej právna predchodkyňa sa považujú za vlastníkov predmetnej parcely č. 1043/16. Poukázal na to, že čestné vyhlásenia, ktoré navrhovateľka predložila k svojmu návrhu, sú obsahovo, vizuálne aj štylisticky podobné. Jednotlivé čestné vyhlásenia sú vyhotovené na počítači, pričom informácie vyplývajúce z každého predloženého čestného vyhlásenia sú vždy mimoriadne podrobné. Je presvedčený, že nemôže byť štandardné, aby vlastníci susedných pozemkov, navyše jeden z nich s adresou trvalého bydliska v meste C. a druhá vlastníčka, ktorá je osobou vo vyššom veku, dokázali s takou presnosťou označiť pozemky príslušnými parcelnými číslami a výmerami (a to nielen vlastné, ale aj susedné), aby sa orientovali v číslach listov vlastníctva, alebo, aby poznali presný dátum narodenia navrhovateľky, resp. jej matky. Samotné čestné vyhlásenia navyše vôbec nepreukazujú kľúčový údaj, a to, či by skutočne všetky „čestne vyhlasujúce“ osoby dokázali aj priamo v teréne označiť parcelu č. 1043/16, o ktorej sa „vyjadrili“, že ju od roku 1970 užíva rodina navrhovateľky. Vo vzťahu k listinnému dôkazu, ktorým je potvrdenie obce Nové Sady zo dňa 09. 05. 2022, a z ktorého má podľa navrhovateľky vyplývať, že matka navrhovateľky a neskôr navrhovateľka platili daň z predmetnej parcely, nie je podľa jeho názoru zrejmé, na základe akého titulu boli rozhodnutia obce o vyrubení dane z nehnuteľnosti doručované navrhovateľke. Navrhovateľka bola ako vlastník predmetnej parcely č. 1043/16 v podiele 1/2 na list vlastníctva zapísaná až v roku 2021, pričom jej matka, pani J., nebola ako vlastník pozemku v katastri nehnuteľností evidovaná vôbec. Navrhovateľka túto okolnosť v konaní pred

súdom prvého stupňa nijako nevysvetlila a dôvody takéhoto postupu nevyplývajú ani z predmetného listinného dôkazu vyhotoveného obcou. Tvrdil, že písomná kúpna zmluva, hoci nebola z akéhokoľvek dôvodu po jej vyhotovení zapísaná do katastra nehnuteľností, sa napriek tomu zachovať mohla, a tak ako iné dokumenty z daného obdobia, ktoré navrhovateľka pripojila k návrhu, mohla byť aj samotná kúpna zmluva objavená dodatočne a navrhovateľka by ju v takom prípade mohla pripojiť ako dôkaz preukazujúci existenciu nadobúdacieho titulu k svojmu návrhu. Mal za to, že navrhovateľka vedomosť o tom, že ona, ani jej matka nie sú v katastri nehnuteľností evidované ako vlastníčky spornej parcely, musela mať už dávno pred tým, ako došlo k uzavretiu darovacej zmluvy. Podľa jeho názoru bola práve táto skutočnosť dôvodom, pre ktorý predmetná parcela nebola spomínaná. Navrhovateľka preto nemohla byť za žiadnych okolností dobromyseľná v tom, že jej sporný pozemok patrí a že je jeho vlastníčkou. To, že parcelu č. 1043/16, ktorá sa nachádza vedľa parcely vo vlastníctve navrhovateľky, príbuzní navrhovateľky užívali, ešte neznamená, že boli automaticky jej vlastníckmi. Opätovne navrhol, aby odvolací súd podľa § 388 CSP zmenil napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie tak, že návrh zamietne a prizná mu nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

8. Navrhovateľka sa vyjadrila k vyjadreniu účastníka konania v 1. rade ako zapísaného vlastníka písomným podaním. Uviedla, že účastník konania v 1. rade, ani jeho právni predchodcovia, nemali v čase plynutia vydržacej doby a ani v súčasnosti nemajú k predmetnému pozemku žiadne vecné právo, preto bolo správne jeho námietky odmietnuť. Toto vecné právo účastník konania v 1. rade, ani jeho právni predchodcovia nerealizovali, pretože sami nevedeli, že navrhovateľka sa považuje za vlastníčku. Nevedeli to z dôvodu, že nemali vedomosť o existencii pozemku a o tom, že predmetný pozemok bol zapísaný v prospech ich právnych predchodcov I.. Pozemok parc. E č. 1043/16 vôbec nemali v držbe, ani dlhodobo neužívali, čo účastník konania v 1. rade nepoprel a na pojednávaní dňa 20. 03. 2023 uviedol, že o tom, že ich právni predchodcovia I. boli zapísaní v katastri nehnuteľností ako vlastníci pozemku sa dozvedel až od navrhovateľky. K spochybneniu čestných vyhlásení uviedla, že L. H. vyhlásenie podpísal ako vlastníč susedných pozemkov parc. C č. 324/4,7,10, zapísaných v LV XXX pre k. ú. C. D. spolu s domom súp. č. XX na parc. C č. 324/10, v ktorom býval od svojho narodenia v r. XXXX a aj v súčasnosti ich užíva, takže nie je pochyb, že by vedel označiť predmetnú parcelu v teréne. Tvrdila, že F. K. podpísala vyhlásenie ako vlastníčka susedných pozemkov parc. C č. 1043/4,26 a domu súp. č. XX zapísaných v LV č. XXX pre k. ú. C. D., pričom parc. č. 1043/4 je uvedená aj v listinách, ktorými navrhovateľka preukazuje kúpu predmetného pozemku v prospech jej matky A. J. a ktoré priložila k návrhu na začatie konania. Poukázala na diskrimináciu p. K. účastníkom konania v 1. rade z dôvodu jej veku, čo považovala za neprijateľné, pretože vek p. K. 75 rokov ju nemôže diskriminovať v hodnovernosti jej vyhlásenia, pretože je spôsobilá na právne úkony. Taktiež by vedela označiť predmetnú parcelu aj v teréne. Uviedla, že nepovažovala za potrebné súdu doložiť ešte aj čestné vyhlásenia dedičov pôvodných vlastníkov I., pretože ako dôkaz súdu priložila LV č. XXXX pre k. ú. C. D., v ktorom boli predtým zapísaní spolu s matkou účastníka konania v 1. rade v dôsledku zápisu dedičských rozhodnutí po manželoch I.. Mala za preukázané, že tieto dedičské konania boli iniciované až po tom, čo dedičov o neprejednanom majetku upovedomila, čo účastník konania v 1. rade potvrdil výpoveďou na pojednávaní. Zo strany M. N. a rodiny I. bolo prisľúbené, že po prejednaní dedičstva prevedú predmetný pozemok na navrhovateľku, čo aj následne učinili. Uviedla, že jej matka sa prihlásila k plateniu dane z nehnuteľnosti, pretože pozemok mala v držbe, užívala a považovala ho za vlastný, preto im obec daň každoročne vyrubovala a aj doposiaľ vyrubuje, čo považuje za dôkaz dobromyseľnosti držby. K otázke existencie kúpnej zmluvy opätovne poukazuje na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 484/2015 zo dňa 14. 11. 2018, ktorý citovala. Navrhla rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch I. a II. potvrdiť.

9. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolania boli podané účastníkmi konania (§ 7 ods. 1 CMP) v zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania (§ 362 ods. 1 CSP) a zistení, že spĺňajú náležitosti odvolania (§ 363 CSP), viazaný rozsahom odvolaní (§ 65 CMP), neviazaný dôvodmi odvolaní (§ 66 CMP), neviazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 63 CMP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) vec prejednal. Dospel k záveru, že odvolanie účastníka konania v 1. rade ako zapísaného vlastníka je dôvodné v časti odmietnutia námietok a uznesenie súdu prvej inštancie vo výroku, v ktorom súd prvej inštancie námietky odmietol (výrok I.) zrušil podľa § 389 ods. 1 písm. d) CSP. Odvolanie podané v ostatnej časti účastníkom konania v 1. rade ako zapísaným vlastníkom, ako aj odvolanie podané navrhovateľkou neboli dôvodné a napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie vo zvyšných výrokoch II. a III. ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

10. Podľa § 389 ods. 1 písm. d) CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali.

11. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

12. Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že konanie začalo návrhom navrhovateľky, doručeným súdu prvej inštancie dňa 01. 06. 2022. Navrhovateľka v ňom požadovala, aby súd prvej inštancie potvrdil, že splnila predpoklady pre nadobudnutie vlastníckeho práva vydržaním k nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v katastrálnom území C. D. zapísanej na liste vlastníctva č. XXXX a to parcela registra „E“ parc. č. 1043/16 orná pôda o výmere 1798 m² v podiele 1 pod B 7. K návrhu pripojila potvrdenie JRD v C. D. z 13. 02. 1969, geometrický plán č. 762-269-69 zo dňa 22. 10. 1969, výpis z PK vl.č. XXX k. ú. C. D., rozhodnutie o prípustnosti stavby ONV-odboru výstavby v Nitre, č. Výst. 1804/68 zo dňa 09. 04. 1968, potvrdenku MNV v C. D. zo dňa 20. 07. 1970, písomné záznamy H. D., materiálový list zo dňa 15. 03. 1971, výpis z LV č. XXX,XXX, XXX, k. ú. C. D., obec C. D., okres C., darovaciu zmluvu č. V 7718/16 zo dňa 04. 08. 2016, rozhodnutie Okresného úradu Nitra, katastrálneho odboru č. V 771/2016 zo dňa 25. 08. 2016, o povolení vkladu vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností k predmetným nehnuteľnostiam, LV č. XXXX, k. ú. C. D., obec C. D., okres Nitra. Súd prvej inštancie vydal vyzývacie uznesenie č. k. 10Vyd/1/2022-63 zo dňa 01. 08. 2022, v ktorom vyzval oprávnené osoby na podanie námietok proti vydaniu uznesenia o potvrdení vydržania vlastníckeho práva k predmetnej parcele. Účastník konania ako zapísaný vlastník spornej nehnuteľnosti podal dňa 28. 02. 2023 námietky, v ktorých poukázal na podmienky vydržania, konkrétne dobrú vieru vydržateľa a oprávnenú držbu. Po vykonanom dokazovaní súd prvej inštancie rozhodol napadnutým uznesením.

13. Voči uzneseniu súdu prvej inštancie sa odvolal účastník konania v 1. rade ako zapísaný vlastník v časti odmietnutia námietok (výrok I.) a v časti potvrdenia vydržania vlastníckeho práva navrhovateľky k spornej nehnuteľnosti (výrok II.). Navrhovateľka podala odvolanie v časti nároku na náhradu trov konania (výrok III.). Predmetom odvolacieho konania je preto celé rozhodnutie súdu prvej inštancie.

14. Podľa čl. 4 veta prvá CMP súd aplikuje a interpretuje právo rovnako vo vzťahu ku všetkým účastníkom konania.

15. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

16. Podľa § 130 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak je držiteľ so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný o tom, že mu vec alebo právo patrí, je držiteľom oprávneným. Pri pochybnostiach sa predpokladá, že držba je oprávnená.

17. Podľa § 134 ods. 1 Občianskeho zákonníka, oprávnený držiteľ sa stáva vlastníkom veci, ak ju má nepretržite v držbe po dobu troch rokov, ak ide o hnuťnosť a po dobu desať rokov, ak ide o nehnuteľnosť.

18. Podľa § 359a CMP, konaním o potvrdení vydržania je konanie o potvrdení vydržania vlastníckeho práva k nehnuteľnosti alebo konanie o vydržaní práva zodpovedajúceho vecnému bremenu.

19. Podľa § 359c ods. 1 CMP návrh na začatie konania o potvrdení vydržania je oprávnený podať ten, kto o sebe tvrdí, že vydržaním nadobudol vlastnícke právo k nehnuteľnosti alebo právo zodpovedajúce vecnému bremenu.

20. Podľa § 359c ods. 2 CMP účastníkom konania je:

a) navrhovateľ,

b) ten, kto má v čase začatia konania o potvrdení vydržania zapísané na liste vlastníctva vlastnícke právo k nehnuteľnosti alebo vecné právo k nehnuteľnosti, ktorej sa konanie o potvrdení vydržania týka,

c) správca lesného pozemku a

d) Slovenský pozemkový fond.

21. Podľa § 359h ods. 1 CMP námietky môže podať:

- a) účastník konania podľa § 359c ods. 2 písm. b) a jeho právny nástupca
- b) ten, koho vecné právo k nehnuteľnosti môže byť tvrdeným vydržaním inak dotknuté a jeho právny nástupca
- c) účastník konania podľa § 359c ods. 2 písm. c) alebo písm. d), alebo
- d) iná osoba.

22. Podľa § 359h ods. 2 CMP námietky sa podávajú na súde, ktorý vo veci koná v prvej inštancii. Námietky podané osobou uvedenou v odseku 1 písm. a) sa považujú za podané včas, ak sú doručené súdu, ktorý vo veci koná v prvej inštancii, najneskôr do vydania uznesenia o potvrdení vydržania.

23. Podľa § 359h ods. 3 CMP v námietkach okrem všeobecných náležitostí podania musí osoba:
a) uvedená v odseku 1 písm. a) a b) opísať skutočnosti, ktoré osvedčujú, že má k nehnuteľnosti vecné právo, ktoré môže byť vydržaním dotknuté; ak ide o právneho nástupcu osoby uvedenej v odseku 1 písm. a) a b), v námietkach opíše aj skutočnosti, ktoré osvedčujú, že je jej právnym nástupcom
b) uvedená v odseku 1 písm. c) osvedčiť, že vydržaním môžu byť dotknuté práva k nehnuteľnosti, ktorú táto osoba podľa osobitných predpisov spravuje, alebo práva osôb, ktoré podľa osobitných predpisov zastupuje, a
c) uvedená v odseku 1 písm. d) osvedčiť skutočnosti, ktoré vyvracajú, že navrhovateľ splnil predpoklady nadobudnutia vlastníckeho práva k nehnuteľnosti alebo práva zodpovedajúceho vecnému bremenu vydržaním.

24. Podľa § 359h ods. 4 CMP súd bez nariadenia pojednávania uznesením odmietne námietky, ktoré boli podané oneskorene, alebo ktoré neobsahujú náležitosti podľa odseku 3.

25. Podľa § 359j ods. 1 CMP, ak súd nezamietol návrh na začatie konania o potvrdení vydržania podľa § 359i ods. 1, vydá uznesenie o potvrdení vydržania; to platí aj vtedy, ak márne uplynula lehota na podanie námietok alebo ak boli námietky odmietnuté.

26. Podľa § 359j ods. 2 CMP uznesenie o potvrdení vydržania obsahuje označenie:

- a) účastníkov konania
- b) nehnuteľnosti podľa údajov z katastra nehnuteľností, ktorá je predmetom vydržania vlastníckeho práva alebo práva zodpovedajúceho vecnému bremenu navrhovateľa a
- c) dňa, keď navrhovateľ nadobudol vlastnícke právo k nehnuteľnosti alebo právo zodpovedajúce vecnému bremenu vydržaním.

27. Základným účelom, resp. úlohou konania o vydržanie v zmysle § 359a a nasl. CMP v znení účinnom od 1. mája 2021 je zabezpečiť efektívne a relatívne rýchle potvrdenie vydržania vlastníckeho práva k nehnuteľnosti alebo potvrdenie vydržania práva zodpovedajúceho vecnému bremenu príslušným orgánom verejnej moci (súdom). Presun právomoci deklaratorným rozhodnutím potvrdzovať nadobudnutie vecného práva z notárov na príslušný súd je odôvodnený potrebou zabezpečiť nezávislé a efektívne vydanie súdneho rozhodnutia deklarujúce vzniknutý stav o vecných právach, ktoré má byť vydané v zákonom upravenom procese, aby sa tak zabezpečila najmä ochrana ústavného práva vlastníť majetok garantovaná Ústavou Slovenskej republiky (dôvodová správa k zák. č. 68/2021 Z. z.).

28. Konanie o potvrdení vydržania pozostáva z dvoch fáz. Prvá fáza je konanie o vydaní vyzývacieho uznesenia a druhá po vydaní vyzývacieho uznesenia. V rámci prvej fázy konania súd návrh zamietne, ak zistí, že nie sú splnené podmienky pre vydanie vyzývacieho uznesenia, teda skúma, či navrhovateľ osvedčil splnenie predpokladov vydržania. Vychádza pritom z opísania skutkových okolností navrhovateľom v návrhu a ním označených predložených dôkazov.

29. Odvolací súd v danej veci uvádza, že po vydaní vyzývacieho uznesenia prechádza bremeno tvrdenia z navrhovateľa na ostatných účastníkov konania, ktorí majú možnosť podať námietky (druhá fáza). Súd prvej inštancie v rámci vyzývacieho uznesenia určí presný deň, dokedy je možné námietky uplatniť na príslušnom súde. To znamená, že lehota neplynie každému z účastníkov konania rozdielne, podľa doručenia predmetného uznesenia, ale končí im rovnako. Čo sa týka možnosti podania námietok, môže tak urobiť prakticky ktokoľvek, napriek tomu, že zákon taxatívne vymenováva osoby, ktoré námietky môžu podať (§ 359h ods. 1 CMP). Dôvodom je tá skutočnosť, že v zákone je uvedená iná osoba (§ 359h ods. 1 písm. d) CMP), ktorú určuje len všeobecne, bez bližšej špecifikácie, a to aj bez vzťahu

k nehnuteľnosti, ktorá je predmetom konania. Stačí, ak tvrdí, že existujú skutočnosti, ktoré vylučujú vydržanie vlastníckeho práva.

30. Zákon presne špecifikuje, čo musia námietky okrem všeobecných náležitostí podania (§ 127 CSP) obsahovať. Osobitné náležitosti námietok sú špecifikované v § 359h ods. 3 CMP a sú osobitne určené pre tú-ktorú konkrétnu skupinu osôb. Pri prvej skupine, do ktorej patria účastníci konania zapísaní na liste vlastníctva v čase podania návrhu, je osobitnou náležitosťou opísanie rozhodujúcich skutočností, ktoré osvedčujú, že osoba má k nehnuteľnosti vecné právo, ktoré môže byť vydržaním dotknuté. V danej veci je potrebné zdôrazniť, že osvedčenie skutočností by malo znamenať situáciu, kedy vlastnícke právo by bolo s vysokou pravdepodobnosťou preukázané. Dôvodom je práve tá skutočnosť, že v rámci CMP sa uplatňuje vyšetrovací princíp, v ktorom súd zisťuje skutočný stav veci a konanie je už v jeho druhej fáze, kedy konanie končí meritórnym rozhodnutím. Súd je tiež povinný vykonávať aj dôkazy, ktoré strany nenavrhl. Vzhľadom na uvedené, preto nemôže samotné osvedčovanie stačiť. A to nielen, čo sa týka skutočností uvádzaných navrhovateľom, ale aj skutočností osôb, ktoré podali námietky. Pri druhej skupine osôb, ktorou sú SPF a LESY Slovenskej republiky, štátny podnik, nie je potrebné opísanie rozhodujúcich skutočností, ale len osvedčenie, že vydržaním môžu byť dotknuté práva k nehnuteľnosti, ktorú táto osoba spravuje podľa osobitného predpisu. Napokon, v tretej skupine osôb, ktorá je označená ako iná osoba, je podstatnou osobitnou náležitosťou vyvrátenie predpokladov nadobudnutia vlastníckeho práva vydržaním alebo práva zodpovedajúce vecnému bremenu. V tejto skupine sa teda priamo vyvracajú skutočnosti tvrdené navrhovateľom, ktoré môžu viesť k jeho neúspechu v konaní.

31. Odvolací súd s prihliadnutím na uvedenú situáciu, ako aj na vyššie vyjadrený názor, konštatuje, že súd prvej inštancie nepostupoval správne, keď odmietol námietky účastníka konania v 1. rade ako zapísaného vlastníka. Súd prvej inštancie v bode 41. svojho odôvodnenia uviedol, že účastník konania doplnil námietky o skutočnosti, ktoré osvedčujú jeho vecné právo k nehnuteľnosti, ktoré môže byť vydržaním dotknuté a súd prvej inštancie sám zhodnotil, že námietky nesprávne odmietol, a vzhľadom na to, že dospel k záveru o nedôvodnosti námietok, potvrdil, že navrhovateľka vydržala vlastnícke právo k 1-ine podielu zapísanej pod B7 k parcele registra „E“, ktorá sa nachádza v katastrálnom území C. D. a je zapísaná na liste vlastníctva č. XXXX parc. č. 1043/16 orná pôda o výmere 1798 m² k 28. 05. 2016. Odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie dospel k záveru, že námietky podané účastníkom konania v 1. rade nepochybne obsahovali zákonom predpísané náležitosti. Z uvedeného dôvodu preto nebol správny postup súdu prvej inštancie, ktorým odmietol námietky účastníka konania v 1. rade (výrok I.). Ak súd prvej inštancie potvrdzuje vydržanie k nehnuteľnosti alebo práva zodpovedajúce vecnému bremenu navrhovateľa, tak v odôvodnení uznesenia sa náležite vysporiada s prípadnými podanými námietkami, ktoré nie sú dôvodné. To znamená, že súd nemal o námietkach rozhodnúť odmietnutím, pretože námietky obsahovali náležitosti predpísané zákonom a boli podané včas. Ich nedôvodnosť mala byť obsahom odôvodnenia rozhodnutia. Odvolací súd preto uznesenie súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým odmietol námietky (výrok I.) zrušil podľa § 389 ods. 1 písm. d) CSP.

32. Odvolaním bol ďalej napadnutý výrok, ktorým súd prvej inštancie potvrdil vydržanie vlastníckeho práva navrhovateľky (výrok II.). V tejto súvislosti odvolací súd uvádza, že preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutom výroku a dospel k záveru, že uznesenie v dostatočnej miere po právnej aj skutkovej stránke odôvodnil, keď uviedol svoje úvahy, ktorými sa pri rozhodovaní riadil a danú vec správne právne posúdil. Súd prvej inštancie správne uviedol, že predloženými listinnými dôkazmi bolo preukázané, že navrhovateľka nadobudla vlastnícke právo k spornej parcele vydržaním. Odvolací súd sa stotožňuje s odôvodnením, a preto na správnosť dôvodov uznesenia súdu prvej inštancie v napadnutej časti ďalej iba poukazuje (§ 387 ods. 2 CSP).

33. Odvolací súd v prvom rade poukazuje na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 484/2015 zo dňa 14. novembra 2018, v ktorom je okrem iného uvedené, že „Pri poskytovaní súdnej ochrany v súvislosti s nadobúdaním vlastníckeho práva vydržaním treba za podstatu a zmysel základného práva na ochranu vlastníctva podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 11 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd považovať taký výklad ustanovenia § 134 Občianskeho zákonníka, ktorý podporuje zákonnú intenciu uviesť do súladu dlhodobý faktický stav nepretržitej držby oprávneným držiteľom (ktorý je po stanovenú dobu objektívne presvedčený o svojom domnelom vlastníckom práve) so stavom vlastníckym. A contrario,

výklad, ktorý túto možnosť vylučuje, resp. ju obmedzuje podstatným spôsobom, nemôže byť považovaný za ústavne konformný. Pri ústavne konformnom výklade dobromyseľnosti držby treba skúmať, či držiteľ objektívne mohol byť presvedčený o tom, že držanú vec poctivým spôsobom nadobudol. Nemôže byť teda rozhodujúce, že pritom nesplnil zákonné podmienky. Za poctivý spôsob nadobudnutia veci treba považovať také nadobudnutie, ktoré je v súlade s dobrými mravmi. Spravidla je preto rozhodujúce, že držiteľ za držanú vec zaplatil dohodnutú sumu, prípadne poskytol iné dohodnuté plnenie, alebo preukázateľne išlo o dar ako bezodplatné plnenie.“

34. S poukazom na vyššie uvedené preto možno ustáliť, že inštitút vydržania je originálnym spôsobom nadobudnutia vlastníckeho práva. Jeho účelom je zjednotenie faktického stavu, ktorým je oprávnená držba so stavom právnym, pri ktorom sa držba stane súčasťou výkonu vlastníckeho práva. Oprávnenosť držby spočíva v splnení dvoch podmienok, ktorými sú dobromyseľnosť držiteľa, že mu vec alebo právo patrí, a danosť tejto dobromyseľnosti so zreteľom ku všetkým okolnostiam. Dobromyseľnosť teda musí byť posudzovaná objektívne, a nie len zo subjektívneho hľadiska. Vo vzťahu k vydržaniu je potrebné, aby táto dobromyseľnosť trvala počas celej doby vydržania. Dobromyseľnosť ako vnútorné psychické presvedčenie držiteľa sa preukazuje len nepriamo na základe vonkajších okolností, ktoré v prípade vydržania preukazuje navrhovateľ. Zároveň je však potrebné uviesť, že v pochybnostiach sa predpokladá, že je držba oprávnená (§ 130 ods. 2 Občianskeho zákonníka).

35. Otázku dobrej viery riešil vo svojom rozhodnutí Najvyšší súd Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo/183/2020 zo dňa 23. februára 2022, v ktorom okrem iného uvádza, že „Dobrá viera (ako predpoklad oprávnenej držby) je presvedčením nadobúdateľa, že nekoná bezprávne, keď si prisvojuje určitú vec. Iba samotná detencia k vydržaniu nestačí. Okolnosti, ktoré svedčia záveru o existencii dobrej viery, sú okolnosti týkajúce sa aj právneho dôvodu nadobudnutia (právneho titulu), teda okolnosti svedčiace o poctivosti tohto nadobúdacieho titulu. Posúdenie toho, či držiteľ je so zreteľom na všetky okolnosti v dobrej viere, že mu vec patrí, je nutné posudzovať nielen zo subjektívnych predstáv držiteľa, ale i z objektívnych hľadísk viažucich sa k právnemu dôvodu (právemu titulu), z ktorého sa odvodzuje vznik práva. Dobrá viera znamená presvedčenie nadobúdateľa, že nekoná bezprávne, ak si určitú vec prisvojuje. Pri skúmaní existencie dobrej viery treba preto zohľadniť konkrétne právne, ale aj skutkové okolnosti prípadu spojené s prevodom nehnuteľnosti - viažuce sa k nadobúdaciemu titulu. Treba pritom vziať do úvahy, či držiteľ pri bežnej opatrnosti, ktorú možno vzhľadom na okolnosti a povahu prejednávanej veci po každom vyžadovať, nemal po vydržaciu dobu dôvodné pochybnosti o tom, že mu vec alebo právo patrí.“

36. V kontexte vyššie uvedeného dáva odvolací súd do pozornosti aj rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo 30/2010 zo dňa 1. marca 2011, v ktorom uviedol, že „Ustanovenie § 134 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka upravuje vydržanie ako osobitný originálny spôsob nadobudnutia vlastníckeho práva. Ide o nadobudnutie vlastníckeho práva na základe inej skutočnosti ustanovenej zákonom. Vydržanie vlastníckeho práva je jeho nadobudnutie v dôsledku kvalifikovanej držby vecí, vykonávanej po zákonom stanovenú dobu. Funkciou vydržania je umožniť nadobudnutie vlastníctva držiteľovi, ktorý vec dlhodobo ovláda v dobrej viere, že je jej vlastníkom, pričom táto dobrá viera (dobromyseľnosť) je podľa platnej úpravy daná „so zreteľom na všetky okolnosti“. Opakom ovládania veci držiteľom je nečinnosť vlastníka. Vydržanie tak hojí najmä vady alebo nedostatok nadobúdacieho titulu. V prípade, že zmluva je neplatná pre vadu, o ktorej nemohol nadobúdateľ pri zachovaní obvyklej opatrnosti vedieť, alebo ak tu výnimočne titul vôbec nie je a nadobúdateľ je so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný, že tu titul je, stane sa nadobúdateľ veci jej oprávneným držiteľom a pri splnení ďalších podmienok ju vydrží. Účelom vydržania je uviesť do súladu dlhodobý faktický stav so stavom právnym.“

37. V predmetnej veci ako odvolacie námietky účastník konania v 1. rade ako zapísaný vlastníak uviedol, že vlastnícke právo navrhovateľky, ako aj držba nemohla byť oprávnená, pretože sporná parcela nebola zmienená v inak riadne uzavretej darovacej zmluve medzi navrhovateľkou a jej matkou. V tomto smere zhodne so súdom prvej inštancie uvádza, že matka navrhovateľky užívala spornú nehnuteľnosť od roku 1970 a navrhovateľka od roku 2016. Matka navrhovateľky predmetnú parcelu kúpila cca v roku 1970 od manželov Záhorovcov neperfektnou kúpnou zmluvou. Užívali ju so svojou dcérou spolu s ostatnými parcelami, ktoré sú záhradou a dvorom domu, ktorý matka navrhovateľky postavila za pomoci jej otca a ktoré sú oplotené, preto okrem nich, nikto iný predmetné parcely nevyužíval. Za pozemky platili riadne dane. Uvedené považoval odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie preukázané potvrdením JRD

zo dňa 13. februára 1969, ktoré súhlasilo s predajom pozemku, v tom čase evidovanom ako č 1043/4 lúka, za účelom rozšírenia stavebného pozemku, a to nie len pre matku navrhovateľky, ale aj pre H. K.. Uvedené bolo doložené geometrickým plánom č. 762-269-69 zameraného dňa 31. 05. 1969. Tieto tvrdenia boli preukázané aj čestnými vyhláseniami F. K., L. H., L. I., manželky vnuka manželov I. a aj potvrdením obce Nové Sady. Nepochybne uvedené potvrdzuje aj skutočnosť, že právni nástupcovia po manželoch I. s výnimkou účastníka konania v 1. rade, ktorý je nástupcom po jednej z ich dcér pani M. G., akceptovali vlastnícke právo navrhovateľky, pretože dedičské konanie iniciovali za účelom majetkového usporiadania v prospech navrhovateľky. Napokon, aj samotný E. F. G. potvrdil, že spornú parcelu v celom rozsahu užívala navrhovateľka, v užívaní ju nerušil a vlastníckeho práva sa začal domáhať až po tom, ako ho oslovila navrhovateľka s návrhom na usporiadanie vlastníctva. Súd prvej inštancie správne tiež uviedol, že skutočnosť, že E. F. G. je evidovaný ako spoluvlastník druhej 1-iny podielu na spornej parcele, pretože mu ju darovala jeho matka, ktorá ju zdedila po svojich rodičoch spolu s podielom, ktorého sa vzdal v jej prospech ďalší dedič, pretože navrhovateľka kúpnu zmluvu nepredložila na zavkladovanie, neznamená, že je vlastníkom tohto podielu, a preto sú námietky zapísaného vlastníka, že vlastníkom parcely má byť on, nedôvodné. Napokon, neušla pozornosti odvolaciemu súdu ani tá skutočnosť, že otec matky navrhovateľky si podrobne viedol náklady v súvislosti s realizáciou stavby domu matky navrhovateľky, z ktorého vyplýva, že za pozemok zaplatil sumu 1 250 Kčs.

38. Na doplnenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie v súvislosti s námietkou účastníka konania v 1. rade, ktorou spochybnil existenciu kúpnej zmluvy odvolací súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Cdo 139/2023 zo dňa 13. decembra 2023, v ktorom okrem iného rozobral podrobnejším spôsobom súdnu prax dovolacieho i ústavného súdu v súvislosti s otázkou, či môžu byť splnené podmienky vydržania aj bez existencie písomného nadobúdacieho úkonu. V rámci svojho rozhodnutia v závere skonštatoval, že „vec posudzujúci senát 7C sa pri svojom rozhodovaní v danej veci priklonil k ostatným súdnym rozhodnutiam (bod 12. až 12.3.), ktoré fundamentálne reflektujú skôr staršiu judikatúru (bod 10.), vychádzajúc pritom z interpretácie ustanovenia § 134 ods. v spojení s § 130 ods. 1 OZ, ktoré ustanovenia explicitným spôsobom nevyžadujú pre nadobudnutie vlastníckeho práva vydržaním právny titul, a to pri rešpekte k účelu vydržania, ktorým je uvedenie do súladu dlhodobého faktického stavu nepretržitej držby oprávneným držiteľom (ktorý je po stanovenú dobu objektívne presvedčený o svojom domnelom vlastníckom práve) so stavom vlastníckym.“ Nedostatok právneho titulu preto pre účely vydržania sám o sebe nemôže zapríčiniť nedobromyseľnosť držiteľa, ale môže byť len jedným z dôkazov preukazujúcich oprávnenosť držby. To znamená, že pri posudzovaní dobromyseľnosti bude preto potrebné preukazovanie objektívneho presvedčenia o tom, že mu daná vec patrí a nemôže byť rozhodujúce, že nesplnil zákonné podmienky.

39. Dobromyseľnosť držby podporil napokon aj Najvyšší súd Českej republiky rozhodnutím sp. zn. 22Cdo 3202/2018 zo dňa 30. októbra 2018, ktorý uviedol, že dlhodobá držba trvajúca viac ako 30 až 50 rokov nasvedčuje dobrej viere držiteľa, pretože pri obvyklej starostlivosti o majetok by zapísaný vlastník, resp. jeho právni nástupcovia, nepochybne pristúpili k riešeniu veci, keby mali za to, že držiteľ užíva ich pozemok.

40. Napokon, nebola dôvodná ani námietka účastníka konania v 1. rade, ktorou namietal nepresvedčivosť a zmätočnosť rozhodnutia. Uznesenie súdu prvej inštancie bolo riadne a vyčerpávajúco odôvodnené. Súd prvej inštancie použil celý rad právnych predpisov na zdôvodnenie svojich právnych záverov, a preto nebolo možné hovoriť o nepresvedčivosti pri rozhodovacej činnosti súdu.

41. Z uvedených dôvodov odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie vo výroku týkajúceho sa potvrdenia vydržania vlastníckeho práva navrhovateľky (výrok II.) podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdil.

42. Napokon, predmetom odvolania bol aj výrok, ktorým súd prvej inštancie žiadnemu z účastníkov konania nepriznal nárok na náhradu trov konania.

43. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neupravuje inak.

44. Podľa § 54 CMP, ak účastník, jeho zástupca alebo ten, kto mal v konaní nejakú povinnosť, zaviniť trovy konania, ktoré by inak neboli vznikli, je povinný ich nahradiť.

45. Podľa § 55 CMP, súd môže náhradu trov konania priznať aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé.

46. V konaniach podľa Civilného mimosporového poriadku platí, že každý z účastníkov si platí trovy konania sám a žiaden z nich nemá ani nárok na ich náhradu od iného účastníka. Rozdiel oproti Civilnému sporovému poriadku spočíva v tom, že konania sú spravidla uskutočňované vo verejnom záujme a aj prípadnému navrhovateľovi, pokiaľ sa konanie začalo na návrh, nemožno klásť na ťarchu, pokiaľ konanie vyvolal, hoci si nebol úplne istý, či súd jeho návrh vyhovie. Vychádza to z absencie koncepcie sankčného mechanizmu, pretože tá sa v mimosporových konaniach neuplatňuje. Priznanie náhrady trov konania je teda skôr výnimočné a je možné len v prípadoch, keď to zákon výslovne uvádza. Je však potrebné zdôrazniť, že pre priznanie nároku na náhradu trov konania samo osebe nepostačuje, že trovy konania vznikli. K uvedenému zákonnému predpokladu musí prísť ďalšia požiadavka, a to, že je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé. Skutočnosť, či je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé, musí súd skúmať zo zákona.

47. Nárok na náhradu trov konania vzniká účastníkovi, ktorý mal v konaní úspech. Identifikácia miery úspechu sa pomeriava podľa obsahu návrhu na začatie konania. V týchto konaniach je možné identifikovať procesný úspech, vzhľadom na skutočnosť, že už z povahy veci v zásade vyplýva vznik určitého skutkového a právneho nesúladu, ktorého vyriešenie má podstatný vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolací súd ale zdôrazňuje, že možnosť priznať náhradu trov konania je aj v týchto prípadoch len fakultatívna, avšak súd sa musí s danou otázkou vysporiadať, a teda posúdiť predpoklady pre priznanie náhrady trov konania.

48. Odvolací súd, preskúmajúc dôvodnosť podaného odvolania navrhovateľky, dospel k rovnakému záveru ako súd prvej inštancie o nepriznaní náhrady trov konania žiadnemu z účastníkov konania. Podľa navrhovateľky okolnosťou odôvodňujúcou jej priznanie nároku na náhradu trov konania je skutočnosť, že pred začatím konania mohlo prísť k vzájomnej dohode účastníkov konania mimosúdnou cestou. Odvolací súd uvádza, že toto nie je dôvod na priznanie náhrady trov konania, pretože v rámci konaní podľa CMP zväčša prevláda prítomnosť verejného záujmu v konaní, v dôsledku ktorej nemožno v plnej miere aplikovať základné funkcie inštitútu náhrady trov konania, ktorými sú preventívna funkcia a sankčná funkcia. V danom smere preto nie je možné zohľadniť skutočnosť, ktorý z účastníkov konania spôsobil, že konanie muselo prebehnúť, pretože navrhovateľka síce iniciovala konanie, avšak o vzájomnú dohodu sa pokúsil aj účastník konania v 1. rade, ktorý kontaktoval navrhovateľku za účelom riešenia situácie mimosúdnou cestou. Súdne konanie vzniklo, vzhľadom k tomu, že medzi účastníkmi konania neprišlo k vzájomnej dohode, a preto musel rozhodnúť súd.

49. Ďalšou okolnosťou odôvodňujúcou priznanie náhrady trov konania podľa navrhovateľky je jej sociálna a materiálna situácia a rodinné pomery. V tomto smere odvolací súd nevzhladol dôvody, pre ktoré by priznal nárok na náhradu trov konania. Pokiaľ išlo o osobné či majetkové pomery navrhovateľky, z listinných dokumentov priložených k odvolaniu vyplýva, že je poberateľkou starobného dôchodku a je vlastníčkou niekoľkých nehnuteľností. Odvolací súd zdôrazňuje, že v rámci rozhodovania o nároku na náhradu trov konania v rámci CMP prichádza priznanie náhrady do úvahy len výnimočne, no v predmetnom spore uvádzaná opodstatnená výnimočnosť alebo prípadná neprímeraná tvrdosť absentuje.

50. Pri hodnotení kritérií odôvodňujúcich priznanie nároku na náhradu trov konania navrhovateľky odvolací súd konštatuje, že navrhovateľka žiadne dôvody, ktoré by odôvodňovali iný výrok o náhrade konania, neuviedla a nepreukázala, preto odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutom výroku týkajúceho sa nároku na náhradu trov konania (III.) ako vecne správne potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP.

51. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 52 CMP v spojení s § 396 ods. 1 CSP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Nitre v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).